

Dundonald Golf Course: kampioen roodzwenk

Zusterbaan van Loch Lomond Golf Club gaat voor kamerbreed roodzwenk

Een kenmerk van bijzondere projecten is dat er vaak eerst iemand zijn tanden op stuk heeft gebeten en dat de reddende engel pas in tweede instantie op de proppen komt. Dit scenario gaat ook op voor golfbaan Dundonald. Deze baan vlakbij Glasgow (Schotland) is in 2003 aangekocht door de eigenaar van Loch Lomond Golf Club, nadat de oorspronkelijke eigenaar wegens ziekte moest afhaken. Hoewel beide banen dus van de zelfde eigenaar zijn, kan de onderlinge tegenstelling niet veel groter zijn.

Auteur: Hein van Iersel

Waar Loch Lomond een kruipend witstruis en Poa baan is, staat Dundonald bekend als puur roodzwenk. Loch Lomond krijgt jaarlijks ruim 2000 millimeter regen voor de kiezen, terwijl de regenmeter op Dundonald blijft steken op 1250 millimeter. Ook op het gebied van grondslag is de tegenstelling maximaal: zand en iets veen op Dundonald tegen veen, klei en rotsen op Loch Lomond. Tenslotte is Loch Lomond een parkbaan en Dundonald een inland links baan. Die tegen-

stelling, zowel in grassoorten als in grondslag, maken de Dundonald tot een totaal andere baan. Ook mooi, maar niet zo adembenemend als Loch Lomond. Dat komt mede door de nabijheid van het silhouet van een nabijgelegen papierfabriek en redelijk drukke snelwegen.

Provisorisch noodgebouw

Eindverantwoordelijk voor de greenkeeping op zowel Loch Lomond als Dundonald is Ken Siems.

De dagelijkse verantwoording voor Dundonald is ondergebracht aan golf course superintendent Frank Clarkson en tweede man Rob Wooddisse. Frank en Rob staan ons al op te wachten als wij de baan oprijden. Het terrein oogt groot en ruig. Ooit is het zo plat geweest als een pannenkoek, maar inmiddels is het een echt duinlandschap. Het clubhuis is duidelijk nog below standards. De vorige eigenaar was bezig met het bouwen van een clubhuis, toen de huidige eigenaar besloot dat dit niet voldeed, waarna hij het liet afbreken. Totdat de baan full swing opengaat, staat er nu een provisorisch noodgebouw. Veel Nederlandse banen zouden met dit provisorische gebouw goed uit de voeten kunnen, omdat het wel plaats biedt aan alle noodzakelijk faciliteiten zoals een restaurant, een bar en een kleedruimte. Met niet meer dan 7000 rondjes golf per jaar zijn de voorzieningen meer dan voldoende. Voor de toekomst staan er echter zeer grote plannen voor de baan op stapel. De baan is ontworpen door niemand minder dan Kyle Phillips. Op de baan was geen drainagesysteem aanwezig in de fairways. Dit zorgde zeker in het begin voor een

Het reisgezelschap van de "Duurzaam in Schotland reis" op de fairway van Dundonald. V.l.n.r Frank Clarkson, Gerard van 't Klooster, Casper Paulussen, Niels Dokkuma, en Rob Wooddisse.

Dundonald op zijn mooist. Moelijk voor te stellen dat de baan ooit plat boerenland is geweest. Op de heuvels van de rough zijn de maaisporen van de John Deere Harvester nog te zien.

probleem, omdat de grondwaterspiegel vaak niet dieper dan 20 centimeter onder het maaiveld lag. Daarvoor is onder meer een bestaand beekje door de baan aangepast. In de bedding van dit beekje is een afvoerbuis gelegd en afgedekt door een betonnen beekbodem. De afvoerbuis wordt vervolgens kunstmatig leeggepompt richting de zee, waardoor de grondwaterspiegel daalt. De grondwaterspiegel ligt na het aanpassen van de complete drainage nu op een diepte van 80 centimeter.

100% fescue

Dundonald heeft de ambitie om net als Kingsbarns 100% roodzwenk te worden, hoewel de baan oorspronkelijk is ingezaaid in een roodzwenk/struismix verhouding van 80% staat tot 20%. De lokale klimatologische omstandigheden en het beheer zijn zodanig dat roodzwenk er zich goed thuis voelt. Volgens Frank Clarkson komt dit met name door het net buiten de kust gelegen Isle of Arran. Dit eiland zorgt ervoor dat het minimaal regent op Dundonald: ongeveer 1250 millimeter per jaar. De greens worden in de zomer actief en dan ook bewust uitgedroogd om roodzwenk zo veel mogelijk kans te geven. Clarkson: "In de zomer wachten we met beregenen totdat de bovenste 30 centimeter van

De greens worden doorgezaaid met een Sisis Vari-Seeder

de toplaag stofdroog is geworden. Pas daarna starten we de beregening weer op. Deze laten we dan wel zo lang aan staan totdat de toplaag weer water opneemt. De beregening blijft niet non stop aanstaan, maar met korte intervallen. Het water heeft dan de tijd om in te dringen." Volgens Clarkson kan dit enkele nachten doorgaan. De superintendent geeft daarbij aan dat hij geen last heeft van dry spots en dat het roodzwenk in zijn greens deze behandeling probleem-

John Deere Harvester

loos overleeft en zelfs wordt geprikkeld om diep te wortelen. Het beregenen heeft ook tot doel om het zout in de toplaag uit te spoelen. Een wetting agent zegt Clarkson niet nodig te hebben. Alleen in april wordt een wetting agent gebruikt, met als doel de plant sneller aan de gang te helpen.

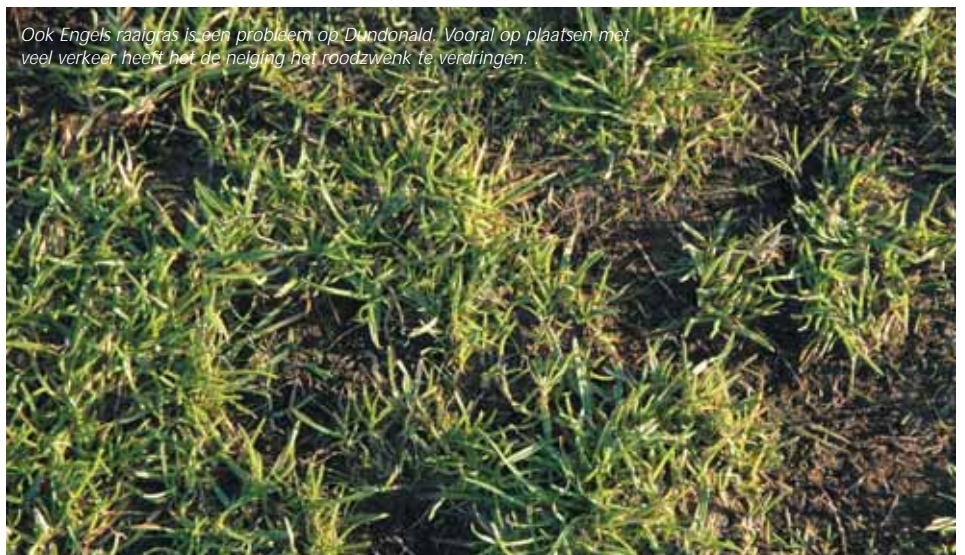
Stimp if we go

Maaien gebeurt op Dundonald doorgaans vijf

Op een nabijgelegen vuilstort zitten veel zeemeeuwen die de heiging hebben te komen risrten op de greens van Dundonald. Met deze plastic uil worden deze weggehouden

keer per week met de John Deere walk-behinds en in het weekend met de triplex. Maaien gebeurt echter nooit automatisch, er wordt altijd eerst gestimpt. De geconstateerde snelheid in combinatie met de weersvoorspelling bepaalt of er wordt gemaaid. De maaihoogte ligt in de zomer tussen de 5,25 en 5,75 millimeter. Op de stimpmeter geeft dit een snelheid van 9 tot 9,5 voet. Voor het maaien van de greens en andere werkzaamheden heeft Clarkson in het seizoen 14 greenkeepers ter beschikking. Dat is riant, zelfs in de Schotse verhoudingen. Royal Troon, toch ook niet de eerste de beste, heeft in het seizoen ook 14 man, maar dan voor het dubbele aantal greens. Clarkson beseft dat hij gelukkig mag zijn met zijn budget. Dat grote aantal mensen betekent overigens wel dat er praktisch nooit aannemers worden ingehuurd. Clarkson: "Dat is niet nodig. We hebben de mensen en de machines." Volgens Clarkson begrijpt de eigenaar van Dundonald dat kwaliteit geld kost en dat een

Ook Engels raai gras is een probleem op Dundonald. Vooral op plaatsen met veel verkeer heeft het de heiging het roodzwenk te verdringen.

baan in z'n eerste jaren meer arbeid nodig heeft om op het gewenste niveau te komen.

Bunkers

De greenkeepers van Dundonald zijn nu bezig om 40 bunkers te renoveren, ofwel te revetten. Dat is een zeer arbeidsintensieve job, waaraan twaalf personen gedurende de winterperiode werken. Eerst wordt met een kraan een gat gegraven met ongeveer de omtrek van de bunker. In dit gat wordt de nieuwe bunkerrand opgebouwd met blokzodes. Deze blokzodes worden meestal op het eigen terrein gestoken. Reden hiervan is dat deze van betere kwaliteit zijn en natuurlijk goedkoper. Nadat de bunkerrand opgebouwd is, wordt de bunker even met rust gelaten zodat de grond goed kan aanzakken. Pas dan wordt de directe omgeving van de bunker opnieuw bezood. Om het onderhoud aan de bunkers zoveel mogelijk te

Frank Clarkson

Rob Wooddise.

Meststoffen kg. hectare	Greens	Tees	Fairways	Rough
N	42	30	60	36
P	8	0	0	0
K	215	215	61	61
Kalk	0	0	300	0
Gypsum	489	1133	766	766
Dressen in tonnen	119	20	Lokaal	0
Fungicide	0	1	1	1
insecticide	2	2	1	1
Herbicide	Lokaal	Lokaal	Lokaal	Lokaal
Vertidrain	1	1	1	1
Wetting agent	1	1	1	1
Vast pennen 6mm	2	1	Lokaal	Lokaal
Holle pennen 6 mm	1	0	Lokaal	Lokaal
Holle pennen 10 mm	0	1	Lokaal	Lokaal

Het half kunstmatige stroompje op Dundonald. Onder het zichtbare wateroppervlak ligt een afvoerpijp waarde drainage op aan is gesloten. Het drainagewater is vaak troebel door een hoog ijzergehalte.

Op de heuvel tussen de fairway staat in november nog de gaspeldoorn (Ulex europaeus) te bloeien. In Nederland is deze struik matig winterhard, maar hier is dit de natuurlijk plant op een links corse.

beperken worden deze bespoten met groeiregulatoren. Het maaien met de flymo's kan daardoor zoveel mogelijk worden beperkt.

Verschralen

Een van de probleemgebieden van Dundonald zijn de roughs. Deze zijn naar het inzicht van Clarkson en zijn mannen veel te rijk. Daardoor is de grasgroei te sterk en is een bal in de rough vaak onspeelbaar als deze al niet onvindbaar is. De rijkheid van de rough komt doordat de oorspronkelijk bouwvoor van de fairway is afgeschoven en in de rough tot rillen en ondulaties is verwerkt. Om de roughs zoveel mogelijk te verschralen, wordt het gras van de rough eenmaal per seizoen gemaaid en afgevoerd. Dit gebeurt met een John Deere Harvester. Een forse cirkelmaaier met een grote opvang. Ondanks de grote opvang is dit volgens Clarkson nog steeds een Mede door het vele werk met de bosmaaier dat nog nodig is op plekken waar de John Deere Harvester niet kan komen. De greens staan op een redelijk schraal dieet van ongeveer 42 kilo pure stikstof per hectare per jaar. Volgens Clarkson gaat dit in de toekomst nog verder omlaag. Opvallend is de forse hoeveelheid gypsum van bijna 500 kilo per hectare. Deze forse gift heeft onder meer tot doel het aanwezige zout onder controle te houden en andere meststoffen beter beschikbaar te maken. Ook de fairways, tees en roughs krijgen een forse dosis gips voorgeschoteld (zie bemestingsschema).

Tissue test

Net als met het maaien wordt er nooit zonder meer bemest. Er wordt eerst altijd een tissue test uitgevoerd. Deze test bepaalt samen met de visuele conditie van het gras en het volume van het gemaaid gras of er iets wordt gegeven. Een globale maatstaf is daarbij dat je teruggeeft aan het gras wat je in de vorm van clippings afvoert. Bemesten gebeurt net als op Loch Lomond met vloeibare snelwerkende meststoffen. Clarkson noemt zijn manier van bemesten: drench feeding. De vloeibare meststoffen worden met iets meer water aangebracht, zodat ze in de toplaag dringen. Volgens Clarkson is bladbemesting bij roodzwenk een utopie. Het blad van roodzwenk is hiervoor te fijn. Dundonald heeft twee soorten fairways. Een aantal fairways bestaat uit de oorspronkelijke landbouwzode. Deze fairways zijn veel rijker van samenstelling en worden ook niet bijgemest. In deze oorspronkelijke fairways is het aandeel Engels raaigras nog aanmerkelijk. De ingezaaide fairway bestaat uit nagenoeg 100%